

21978A0116(01)

8.3.1978

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

L 65/16

Modificarea Acordului de cooperare privind utilizarea energiei atomice în scopuri pașnice între Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom) și Guvernul Canadei, din 6 octombrie 1959 ⁽¹⁾, sub forma unui schimb de scrisori

(78/217/Euratom)

⁽¹⁾ JO 60, 24.11.1959. p. 1165/59.

COMISIA
COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 16 ianuarie 1978

Domnule Însărcinat cu afaceri,

Am onoarea de a confirma primirea scrisorii dumneavoastră din data de 16 ianuarie 1978, care cuprinde următoarele:

„Domnule Comisar,

După cum a fost informată Comisia, Guvernul Canadei a decis solicitarea unor măsuri de securitate mai stricte în ceea ce privește vânzările în străinătate de material nuclear, materiale, echipament și informații provenind din Canada.

Această decizie implică o reactualizare a acordului de cooperare existent între Guvernul Canadei și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom) cu privire la utilizarea energiei atomice în scopuri pașnice, din 6 octombrie 1959 (denumit în continuare Acordul Canada/Euratom din 1959), în special în privința garanțiilor.

Guvernul Canadei consideră necesar, pentru îndeplinirea imperativelor noii politici canadiene în materie de garanții, să se ajungă la un acord interimar în cadrul prezentului schimb de scrisori prin modificarea dispozițiilor pertinente ale Acordului Canada/Euratom din 1959, până când acesta va putea fi revizuit în totalitate.

În consecință, propun ca Acordul Canada/Euratom din 1959 să se modifice în sensul includerii următoarelor clauze privind garanțiile:

- (a) În sensul Acordului Canada/Euratom din 1959, se consideră că expresia «mașini sau instalații» de la articolul XIV litera (d) din Acordul Canada/Euratom din 1959 include toate elementele enumerate în anexa A la prezenta scrisoare.
- (b) Echipamentul pe care un stat membru l-a desemnat pentru Comisie ca echipament proiectat, construit sau utilizat pe baza sau prin utilizarea informațiilor obținute din Canada și care se află sub jurisdicția aceluiași stat membru la acea dată, se consideră echipament care intră sub incidența Acordului Canada/Euratom din 1959, astfel cum a fost modificat.

Echipamentul pe care Canada l-a desemnat ca echipament proiectat, construit sau utilizat pe baza sau prin utilizarea informațiilor obținute din acel stat membru se consideră echipament care intră sub incidența Acordului Canada/Euratom din 1959, astfel cum a fost modificat.

- (c) Materialul care face obiectul condițiilor Acordului Canada/Euratom din 1959 nu se folosește pentru fabricarea de arme nucleare, pentru alte utilizări militare ale energiei nucleare sau pentru fabricarea oricărui dispozitiv nuclear exploziv. Aplicarea clauzei menționate anterior se verifică pe teritoriul Canadei de către AIEA, în temeiul acordului dintre Canada și AIEA, și în Comunitate de către Comunitate și AIEA, în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice și cu acordurile încheiate între Comunitate, statele membre ale acesteia și AIEA sau, atunci când astfel de proceduri de verificare nu sunt în vigoare, aplicarea unui sistem de garanții în conformitate cu principiile și procedurile AIEA în materie de garanții face obiectul unui acord între părțile contractante.

Dl P. D. Lee
Însărcinat cu afaceri a.i.
Misiunea Canadei
pe lângă Comunitățile Europene Rue de Loosum,
6 (etaj cinci) 1000 Bruxelles

- (d) Echipamentul sau materialul transferat între Canada și Comunitate după intrarea în vigoare a prezentului acord face obiectul Acordului Canada/Euratom din 1959 numai în cazul în care, anterior transferului, partea contractantă furnizoare a informat în acest sens cealaltă parte contractantă în scris. În cazul transferului de echipament din Comunitate în Canada, se pot face notificări și de către un stat membru.
- (e) Materialul menționat la litera (c) se îmbogățește cu peste 20 % sau se reprocesează, iar plutoniul sau uraniul îmbogățit cu peste 20 % se depozitează numai în conformitate cu condițiile convenite în scris de către părțile contractante (conform anexei C: Acord interimar privind îmbogățirea, reprocerea și depozitarea ulterioară a materialului nuclear pe teritoriul Comunității și Canadei).
- (f) În nici o situație, părțile contractante nu uzează de dispozițiile prezentului acord în scopul asigurării de avantaje comerciale sau în scopul amestecului în relațiile comerciale ale celeilalte părți contractante.
- (g) Comunitatea informează statele membre asupra nivelelor minime de protecție fizică definite la anexa B a prezentei scrisori care ar trebui aplicate materialului menționat la litera (c). Canada aplică aceste nivele minime de protecție fizică materialului menționat la litera (c).
- (h) Orice litigiu care rezultă din interpretarea sau aplicarea prezentului acord, care nu se soluționează prin negociere sau prin orice altă modalitate convenită de părțile contractante în cauză, este, la cererea oricărei părți contractante, de competența unei instanțe de arbitraj compusă din trei arbitri. Fiecare parte contractantă va desemna un arbitru, iar cei doi arbitri astfel desemnați aleg un al treilea, care este președintele. În cazul în care, în termen de 30 de zile de la cererea de arbitraj, nici o parte contractantă nu a desemnat un arbitru, oricare parte contractantă aflată în litigiu poate solicita Secretarului General al OECD să numească un arbitru. Se aplică aceeași procedură în cazul în care, în termen de 30 de zile de la desemnarea sau numirea celui de-al doilea arbitru, al treilea arbitru nu a fost ales. Majoritatea membrilor tribunalului de arbitraj constituie cvorumul, iar toate deciziile se iau cu majoritatea voturilor membrilor instanței de arbitraj. Procedura de arbitraj se stabilește de către instanță. Deciziile instanței, în special cele privind constituirea acestuia, procedura, competența și repartizarea cheltuielilor de arbitraj între părțile contractante sunt obligatorii pentru ambele părți contractante și se aplică de către acestea, în conformitate cu procedurile lor constituționale respective. Onorariile arbitrilor se calculează pe aceeași bază ca și cele pentru judecătorii *ad-hoc* ai Curții Internaționale de Justiție.
- (i) Dispozițiile literelor (a)-(h), precum și articolele III, IX și XIV ale Acordului Canada/Euratom din 1959 (astfel cum au fost modificate de propunerile din prezenta scrisoare) rămân, în toate împrejurările, în vigoare atât timp cât orice echipament sau material menționat de scrisoare sau de Acordul Canada/Euratom din 1959 continuă să existe sau nu se convine altfel.

În cazul în care cele expuse mai sus sunt considerate acceptabile de către Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, am onoarea să propun ca prezenta scrisoare, autentică în ambele versiuni, engleză și franceză, împreună cu răspunsul Excelenței Voastre să constituie o modificare adusă Acordului Canada/Euratom din 1959, care intră în vigoare la data răspunsului Excelenței Voastre și rămâne în vigoare atât timp cât orice echipament, material sau instalații menționate de prezenta scrisoare sau de Acordul Canada/Euratom din 1959 continuă să existe sau nu se convine altfel.

Vă rog să acceptați, Domnule Comisar, asigurarea înaltei mele considerații.

ANEXA A

1. *Reactoare nucleare* capabile să funcționeze astfel încât să producă o reacție de fisiune în lanț autoîntreținută și controlată, cu excepția reactoarelor de energie zero, acestea din urmă fiind definite ca reactoare cu o rată maximă de producere a plutoniului care să nu depășească 100 grame pe an.

Un «reactor nuclear» include, în principal, elementele interne ale vasului de presiune sau elementele direct atașate acestuia, echipamentul care controlează nivelul de putere în miez și componentele care, în mod normal, conțin sau vin în contact direct ori controlează agentul primar de răcire a miezului reactorului.

Nu se preconizează excluderea reactoarelor care ar putea, într-o măsură rezonabilă, să fie modificate pentru a produce semnificativ mai mult de 100 grame de plutoniu pe an. Reactoarele proiectate pentru funcționare susținută la nivele de putere ridicate, fără a ține seama de capacitatea lor de producere a plutoniului, nu sunt considerate «reactoare de energie zero».

2. *Vase de presiune ale reactorului*: vase metalice, ca unități complete sau ca părți majore fabricate ale acestora, care sunt special proiectate sau prevăzute să conțină miezul unui reactor nuclear, astfel cum este definit la alineatul (1) de mai sus, și care sunt capabile de a rezista la presiunea de funcționare a substanței primare de răcire.

O placă superioară pentru vasul de presiune al reactorului este o parte majoră fabricată a vasului de presiune.

3. *Elemente interne ale reactorului*: (de exemplu, coloane și plăci de susținere pentru miez și alte elemente interne ale vasului, tuburi de orientare a barei de control, ecrane termice, deflectoare, grilaje pentru miez, plăci de difuzare etc.).
4. *Mașini de încărcare și descărcare a combustibilului reactorului*: echipament de manevrare special proiectat sau prevăzut pentru introducerea sau extragerea combustibilului din reactoarele nucleare, astfel cum sunt definite la alineatul (1), capabil de operațiuni de încărcare a combustibilului în timpul funcționării sau care folosește dispozitive tehnice de poziționare sau de aliniere pentru a permite, la oprirea reactorului, operațiuni de încărcare complexe, cum ar fi cele în care, de regulă, combustibilul nu este direct vizibil sau accesibil.
5. *Bare de control al reactorului*: bare special proiectate sau prevăzute pentru controlul vitezei de reacție într-un reactor nuclear, astfel cum este definit la alineatul (1).

Acest element include, pe lângă piesa de absorbție a neutronilor, structurile de susținere sau suspensie ale acestuia, în cazul în care sunt furnizate separat.

6. *Tuburi de presiune ale reactorului*: tuburi care sunt special proiectate sau prevăzute să conțină elemente de combustibil și substanța primară de răcire într-un reactor, astfel cum este definit la alineatul (1), la o presiune de funcționare ce depășește 50 de atmosfere.
7. *Tuburi de zirconiu*: metal și aliaj de zirconiu sub formă de tuburi sau ansambluri de tuburi și în cantități ce depășesc 500 kg pe an, special proiectate sau prevăzute pentru utilizarea într-un reactor, astfel cum este definit la alineatul (1), și în care raportul de greutate hafniu-zirconiu este mai mic de 1:500 părți în greutate.
8. *Instalații de reprocesare a elementelor de combustibil iradiat și echipamentul special proiectat sau prevăzut pentru acestea.*

O «instalație de reprocesare a elementelor de combustibil iradiat» include echipamentul și componentele care, în mod normal, intră în contact direct cu combustibilul iradiat și principalele fluxuri de material nuclear și de produse de fisiune și care le controlează direct. În tehnologia actuală numai două elemente ale echipamentului sunt considerate ca subordonându-se înțelesului expresiei «și echipament special proiectat sau prevăzut în acest sens». Cele două elemente sunt:

- (a) utilaje de tăiat pentru elementele de combustibil iradiat: echipament telecomandat special proiectat sau prevăzut pentru utilizare într-o instalație de reprocesare, astfel cum este definită mai sus, destinat pentru a tăia, ciopli sau așchia ansamble, fascicule sau bare de combustibil nuclear iradiat și
- (b) rezervoare sigure (de exemplu, rezervoare de mic diametru, inelare sau întinse) special proiectate sau prevăzute pentru utilizare într-o instalație de reprocesare, astfel cum este definită mai sus, destinate desfacerii combustibilului nuclear iradiat, care au capacitatea de a rezista la lichid fierbinte puternic coroziv și care pot fi încărcate și menținute prin comandă la distanță.

9. *Instalații de producere a elementelor de combustibil*

O «instalație de producere a elementelor de combustibil» include echipamentul:

- (a) care, în mod obișnuit, intră în contact direct cu materialul nuclear sau care procesează ori controlează direct fluxul de producție a materialului nuclear sau
- (b) cu care se etanșează materialul nuclear din interiorul tecii.

Întregul set de elemente destinate operațiunilor precedente, precum și elementele individuale destinate oricăreia dintre operațiunile precizate anterior și altor operațiuni de producere a combustibilului, cum ar fi verificarea integrității tecii sau a etanșării și procesarea finală a combustibilului etanșizat.

10. *Echipamente, altele decât instrumentele de analiză, special proiectate sau prevăzute pentru separarea izotopilor de uraniu:*

«Echipamente, altele decât instrumentele de analiză, special proiectate sau prevăzute pentru separarea izotopilor de uraniu» include principalele elemente ale echipamentului special proiectat sau prevăzut pentru procesul de separare. Aceste elemente includ:

- barieră pentru răspândirea de gaze;
- carcasă pentru captarea răspândirii de gaze;
- ansambluri de centrifuge pentru gaze, rezistente la coroziune cu UF₆;
- mari compresoare axiale sau centrifuge rezistente la coroziune cu UF₆;
- etanșări speciale pentru astfel de compresoare.

11. *Instalații de producere a apei grele:*

«Instalația de producere a apei grele» include dispozitivul și echipamentul special proiectate pentru îmbogățirea deuteriului sau a compușilor săi, precum și orice parte importantă a acestor componente, indispensabile pentru funcționarea centralei.

ANEXA B

NIVELURI DE PROTECȚIE FIZICĂ

Nivelurile de protecție fizică ce trebuie asigurate de către autoritățile guvernamentale competente în ceea ce privește utilizarea, depozitarea și transportul materialelor din tabelul anexat includ, ca nivel minim, următoarele măsuri de securitate:

Categoria III

Utilizarea și depozitarea într-o zonă în care accesul este controlat.

Transportul cu precauții speciale, incluzând aranjamentele prelabile dintre expeditor, destinatar și transportator, precum și aranjamentul prelabil dintre state în cazul transportului internațional, precizându-se data, locul și procedurile pentru transferul responsabilității transportului.

Categoria II

Utilizarea și depozitarea într-o zonă protejată în care accesul este controlat, adică o zonă aflată sub supravegherea constantă a unor paznici sau a unor dispozitive electronice, și îngrădită, cu un număr limitat de puncte de intrare sub control adecvat, sau orice zonă cu un nivel echivalent de protecție fizică.

Transportul cu precauții speciale, inclusiv un acord prelabil între expeditor, destinatar și transportator, precum și un acord prelabil între state în cazul transportului internațional, precizându-se data, locul și procedurile pentru transferul responsabilității transportului.

Categoria I

Materialele din această categorie sunt protejate cu sisteme de înaltă siguranță împotriva utilizării neautorizate, după cum urmează:

Utilizarea și depozitarea într-o zonă bine protejată, adică o zonă protejată astfel cum este definită pentru categoria II de mai sus, în care, de asemenea, accesul este limitat la persoanele abilitate în mod corespunzător și aflate sub supravegherea unor paznici în strânsă comunicare cu unitățile de intervenție adecvate. Măsurile speciale luate în acest context trebuie să aibă ca obiectiv detectarea și prevenirea oricărui atac, acces neautorizat sau sustragere neautorizată a materialului.

Transportul cu precauții speciale, astfel cum sunt definite mai sus, pentru transportul materialelor din categoriile II și III și, pe lângă acestea, aflat sub supravegherea constantă a unei escorte și în condiții în care se asigură o strânsă comunicare cu unitățile de intervenție adecvate.

Clasificarea materialului nuclear

Material	Formă	Categorie		
		I	II	III
1. Plutoniu (a)	Neiradiat (b)	2 kg sau mai mult	Mai puțin de 2 kg, dar mai mult de 500 g	500 g sau mai puțin (c)
2. Uraniu-235	Neiradiat (b)			
	— uraniu îmbogățit cu până la 20 % U-235 sau mai mult	5 kg sau mai mult	Mai puțin de 5 kg, dar mai mult de 1 kg	1 kg sau mai puțin
	— uraniu îmbogățit cu până la 10 % U-235, dar mai puțin de 20 %	-	10 kg sau mai mult	mai puțin de 10 kg (c)
	— uraniu îmbogățit peste cel natural, dar mai puțin de 10 % U-235 (d)	-		10 kg sau mai mult
3. Uraniu-233	Neiradiat (b)	2 kg sau mai mult	Mai puțin de 2 kg, dar mai mult de 500 g	500 g sau mai puțin
4. Combustibil iradiat			Uraniu sărăcit sau natural, toriu sau combustibil puțin îmbogățit (mai puțin de 10 % conținut fisionabil) (e) (f)	

- (a) După cum este identificat în Statutul AIEA.
- (b) Material neiradiat într-un reactor sau material iradiat într-un reactor, dar cu un nivel de radiații egal sau mai mic de 100 rad/oră la un metru neprotejat.
- (c) Orice cantitate nesemnificativă din punct de vedere radiologic nu va fi luată în considerare.
- (d) Uraniul natural, uraniul sărăcit și toriul, precum și cantitățile de uraniu îmbogățit până la 10 % care nu intră

în categoria III sunt protejate în conformitate cu practica de gestionare prudentă.

- (e) Deși este recomandat acest nivel de protecție, se lasă la dispoziția statelor, în baza evaluării împrejurărilor specifice, să se atribuie un nivel diferit de protecție fizică.
- (f) Combustibilul care, în funcție de conținutul inițial de material fisionabil, este clasificat în categoria I sau II înainte de iradiere, poate fi inclus în categoria de nivel imediat inferioară în cazul în care nivelul de iradiere a combustibilului depășește 100 rad/oră pe un metru neprotejat.

ANEXA C

ACORD INTERIMAR PRIVIND ÎMBOGĂȚIREA, REPROCESAREA ȘI DEPOZITAREA ULTERIOARĂ A MATERIALULUI NUCLEAR ÎN INTERIORUL COMUNITĂȚII ȘI ÎN CANADA

1. Ambele părți recunosc că, în timp ce se pune din ce în ce mai mult accentul pe utilizarea energiei nucleare în scopuri pașnice pentru satisfacerea necesarului de energie pe plan mondial, utilizarea acesteia impune luarea tuturor măsurilor de precauție cu privire la generarea și diseminarea materialelor care pot fi folosite pentru fabricarea de armamente nucleare. Părțile convin să coopereze atât pe plan bilateral, cât și internațional, în vederea identificării acordurilor care urmăresc acest obiectiv.

Ambele părți convin că obiectivul lor este acela de a satisface nevoile proprii de energie, evitând, în același timp, pericolul răspândirii acestor materiale nucleare și respectând opțiunile și deciziile fiecărei părți în domeniul utilizării energiei nucleare în scopuri pașnice.

Părțile iau cunoștință cu satisfacție de faptul că la Conferința asupra evaluării internaționale a ciclului combustibilului (INFCE), la care au participat Canada, Comisia Comunității Europene și statele membre ale Euratom, s-a căzut de acord asupra realizării unui studiu care se estimează că se va desfășura pe următorii doi ani. INFCE studiază mijloacele optime pentru a face să progreseze utilizarea energiei nucleare în scopuri pașnice în vederea îndeplinirii cerințelor mondiale de energie, reducând, în același timp, la minim pericolul proliferării armelor nucleare.

Participanții la studiu se angajează să coopereze, în mod constructiv, în cadrul studiului, care va examina toate aspectele ciclului nuclear.

Printre subiectele care trebuie examinate de către grupurile de lucru ale INFCE se află reprocessarea, îmbogățirea și depozitarea plutoniului și uraniului îmbogățit cu peste 20 %.

În consecință, părțile convin cu privire la următorul acord interimar care se aplică reprocessării și îmbogățirii cu peste 20 % U-235, precum și depozitării plutoniului și uraniului îmbogățit cu peste 20 %.

2. În ceea ce privește materialul care a fost livrat între 20 decembrie 1974 și sfârșitul perioadei interimare, Euratom notifică, în prealabil, Guvernul Canadei cu privire la intenția sa de a întreprinde orice operațiune de reprocessare, îmbogățire sau depozitare. Această notificare include precizările necesare cu privire la cantitățile de material ce trebuie îmbogățit, reprocessat sau depozitat, instalațiile în care vor fi efectuate astfel de operațiuni, precum și destinația sau utilizarea materialului fisionabil special. Obiectul acestei notificări în prealabil este acela de a permite o consultare între părți cu privire la adecvarea garanțiilor pentru operațiunile preconizate și evitarea riscurilor proliferării nucleare. Consultările dau posibilitatea fiecărei părți de a evalua, pe cât posibil, natura și scopurile operațiunii în cauză.

Consultările nu trebuie să aducă atingere politicii comerciale sau industriale a fiecărei părți. Se va organiza o nouă întrunire pentru a studia modalitățile adecvate de notificare și consultare.

3. Părțile convin ca, în perioada de valabilitate a acordului interimar, cantitățile de uraniu canadian destinate exportului către Euratom să fie limitate, în mare măsură, la nevoile curente ale Euratom-ului, termenul «nevoi curente» referindu-se, de asemenea, la angajamentele contractate de țările membre ale Euratom cu privire la contractele de îmbogățire.

Părțile contractante se vor consulta, la cererea oricăreia dintre ele, cu privire la aplicarea prezentei părți a acordului interimar, în conformitate cu articolul XIII din Acordul din 1959.

4. Având în vedere dispozițiile anterioare, se convine că uraniul de origine canadiană transferat către Euratom după 20 decembrie 1974 sau orice uraniu de origine canadiană exportat către Euratom în perioada de valabilitate a acordului interimar poate fi reprocessat sau îmbogățit cu peste 20 % U-235, în cazul în care devine necesar în instalațiile aflate în exploatare sau a căror exploatare este prevăzută în cadrul Euratom. Același lucru este valabil și pentru plutoniul sau uraniul îmbogățit cu peste 20 % U-235 depozitat în cadrul Euratom. În privința uraniului de origine canadiană transferat către Euratom înainte de 20 decembrie 1974, se lasă oricărei părți posibilitatea de a solicita consultări, astfel cum se prevede la articolul IX alineatul (3) și articolul XIII din Acordul din 1959.

5. Cât de curând posibil după 31 decembrie 1979 sau la încheierea studiului INFCE, în funcție de care dintre aceste date este mai apropiată, părțile vor iniția negocieri pentru a înlocui prezentul acord cu altele care iau în calcul, între altele, rezultatele studiilor INFCE în legătură cu operațiunile în cauză. În cazul în care nu se încheie nici un astfel de acord până la sfârșitul lui 1980, părțile pot conveni cu privire la prelungirea prezentului acord interimar.”

Am onoarea de a confirma faptul că aceste propuneri sunt considerate acceptabile pentru Comunitatea Europeană a Energiei Atomice.

Vă rog să acceptați, Domnule Însărcinat cu afaceri, asigurarea înaltei mele considerații.

COMISIA
COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 16 ianuarie 1978

Domnule Însărcinat cu afaceri,

Cu referire la schimbul nostru de scrisori din 16 ianuarie 1978 privind sistemul de control de securitate nucleară, am onoarea să declar următoarele, în scopul informării autorităților canadiene:

În timpul examinării de către Consiliu a schimbului de scrisori menționat mai sus, s-a convenit să interpretăm după cum urmează procedura prevăzută la litera (c):

1. Livrarea de material nuclear de origine canadiană persoanelor situate pe teritoriul celor șapte state care nu dețin arme nucleare, semnate ale Acordului de verificare Euratom/AIEA, precum și transferul acestui material în aceste state:

Acest aspect nu ridică probleme, acordul de verificare intrând în vigoare la 21 februarie 1977.

2. Livrarea de material nuclear de origine canadiană în Regatul Unit sau transferul acestuia în Regatul Unit:

Deși Acordul trilateral UK/Euratom/AIEA nu a intrat încă în vigoare, nu se solicită din partea Canadei nici un acord interimar de verificare AIEA a acestui material în Regatul Unit, pentru o perioadă rezonabilă de timp, care nu ar trebui să depășească 18 luni începând cu 23 decembrie 1976.

3. Livrarea de material de origine canadiană în Franța sau transferul acestuia în Franța:

Materialul nuclear de origine canadiană pentru utilizare finală în Franța este prezentat spre verificare AIEA de la data intrării în vigoare a Acordului trilateral UK/Euratom/AIEA, aflat, în prezent, în curs de negociere.

Consiliul a luat cunoștință de declarația reprezentantului francez conform căreia materialul care face obiectul Acordului Canada/Euratom din 1959, astfel cum a fost modificat ultima dată, nu va fi utilizat în Franța înainte de intrarea în vigoare a acestui acord trilateral.

Consiliul a luat, de asemenea, notă de faptul că Guvernul Canadei, dată fiind aplicarea controlului de securitate Euratom și verificarea acestuia în temeiul Acordului tripartit UK/Euratom/AIEA, aflat în prezent în curs de negociere, își dă acordul pentru ca materialul nuclear de origine canadiană să poată fi direct livrat de Canada Franței sau să fie transferat în Franța pentru a fi îmbogățit sau reprocessat în Franța, cu condiția de a părăsi Franța după perioada necesară în mod normal pentru aceste operațiuni.

Vă rog să acceptați, Domnule Însărcinat cu afaceri, asigurarea înaltei mele considerații.

DI P. D. Lee
Însărcinat cu afaceri a.i.
Misiunea Canadei pe lângă Comunitățile Europene
Rue de Loosum, 6 (etaj cinci)
1000 Bruxelles

MISIUNEA CANADEI
PE LÂNGĂ COMUNITĂȚILE EUROPENE

Bruxelles, 16 ianuarie 1978

Domnule Comisar,

Am onoarea de a confirma primirea scrisorii dumneavoastră din 16 ianuarie 1978, care cuprinde următoarele și al cărui conținut a fost luat la cunoștință de către autoritățile canadiene și pe care Canada se va baza pentru a autoriza transferurile către Euratom:

„Domnule Însărcinat cu afaceri,

Cu referire la schimbul nostru de scrisori din 16 ianuarie 1978 privind sistemul de control de securitate nucleară, am onoarea să declar următoarele, în scopul informării autorităților canadiene:

În timpul examinării de către Consiliu a schimbului de scrisori menționat mai sus, s-a convenit să interpretăm după cum urmează procedura prevăzută la litera (c):

1. Livrarea de material nuclear de origine canadiană persoanelor situate pe teritoriul celor șapte state care nu dețin arme nucleare, semnatare ale Acordului de verificare Euratom/AIEA, precum și transferul acestui material în aceste state:

Acest aspect nu ridică probleme, acordul de verificare intrând în vigoare la 21 februarie 1977.

2. Livrarea de material nuclear de origine canadiană în Regatul Unit sau transferul acestuia în Regatul Unit:

Deși Acordul trilateral UK/Euratom/AIEA nu a intrat încă în vigoare, nu se solicită din partea Canadei nici un acord interimar de verificare AIEA a acestui material în Regatul Unit, pentru o perioadă rezonabilă de timp, care nu ar trebui să depășească 18 luni începând cu 23 decembrie 1976.

3. Livrarea de material de origine canadiană în Franța sau transferul acestuia în Franța:

Materialul nuclear de origine canadiană pentru utilizare finală în Franța este prezentat spre verificare AIEA de la data intrării în vigoare a Acordului trilateral UK/Euratom/AIEA, aflat, în prezent, în curs de negociere.

Consiliul a luat cunoștință de declarația reprezentantului francez conform căreia materialul care face obiectul Acordului Canada/Euratom din 1959, astfel cum a fost modificat ultima dată, nu va fi utilizat în Franța înainte de intrarea în vigoare a acestui acord trilateral.

Consiliul a luat, de asemenea, notă de faptul că Guvernul Canadei, dată fiind aplicarea controlului de securitate Euratom și verificarea acestuia în temeiul Acordului tripartit UK/Euratom/AIEA, aflat în prezent în curs de negociere, își dă acordul pentru ca materialul nuclear de origine canadiană să poată fi direct livrat de Canada Franței sau să fie transferat în Franța pentru a fi îmbogățit sau reprocessat în Franța, cu condiția de a părăsi Franța după perioada necesară, în mod normal, pentru aceste operațiuni.

Vă rog să acceptați, Domnule Însărcinat cu afaceri, asigurarea înaltei mele considerații.”

Am fost însărcinat să confirm acordul la care s-a ajuns în timpul negocierilor, și anume că orice transfer, în cadrul Comunității, al materialului care face obiectul acordului, care nu se derulează în conformitate cu litera (c) din schimbul de scrisori, constituie o încălcare a Acordului de către Euratom. În aceste împrejurări, autoritățile canadiene ar avea, în mod evident, obligația de a reexamina obligațiile care le revin în temeiul acordului.

Vă rog să acceptați, Domnule Comisar, asigurarea înaltei mele considerații.

Însărcinatul cu afaceri a.i.

P. D. LEE

COMISIA
COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 16 ianuarie 1978

Domnule Însărcinat cu Afaceri,

Cu referire la schimbul nostru de scrisori din 16 ianuarie 1978 privind sistemul de control de securitate nucleară, am onoarea să declar următoarele, în scopul informării autorităților canadiene:

În cursul examinării schimbului de scrisori menționat mai sus de către Consiliu, acesta a luat act de „Declarația asupra transferului de tehnologie” făcută de cele nouă state membre și de Comunitate și a aprobat-o în măsura în care se referă la Comunitate. Textul acestei declarații se anexează prezentei scrisori (anexa I).

Consiliul și-a exprimat, de asemenea, acordul asupra următoarelor declarații:

- „Ambele părți au convenit să solicite Grupului de lucru tehnic comun să examineze problema informării cu privire la reprocessarea materialului de origine canadiană transferat către Euratom înainte de 20 decembrie 1974.”
- „Nici una dintre părți nu invocă nici un drept, în temeiul unui acord încheiat cu un stat terț, de a aduce atingere oricărui drept sau oricărei obligații care rezultă din prezentul acord, astfel cum a fost modificat.”

Nota tehnică cu privire la principiul *pro rata* și interpretarea referitoare la dubla etichetare, convenită în timpul negocierilor, a fost, de asemenea, aprobată de către Consiliu și introdusă în procesul-verbal al ședinței. Textul acestei note tehnice este anexat la prezenta scrisoare (anexa II).

În sfârșit, Consiliul a luat act de „Nota asupra protecției fizice” care trebuie trimisă de statele membre ambasadorilor canadieni. Textul acestei note este anexat la prezenta scrisoare (anexa III).

Vă rog să acceptați, Domnule Însărcinat cu afaceri, asigurarea înaltei mele considerații.

Dl P. D. Lee
Însărcinat cu afaceri a.i.
Misiunea Canadei pe
lângă Comunitățile Europene
Rue de Loosum, 6 (etaj cinci)
1000 Bruxelles

ANEXA I

DECLARAȚIE PRIVIND TRANSFERUL DE TEHNOLOGIE

„Statele membre și Comunitatea sunt dispuse să confirme Guvernului Canadei faptul că recunosc legitimitatea transferului de tehnologie sensibilă în sensul orientărilor de la Londra în condițiile stabilite de acestea. Acestea remarcă faptul că, de asemenea, Canada intenționează să condiționeze orice transfer de tehnologie CANDU (tehnologia tubului reactor cu presiune moderată pentru apa grea și tehnologia de fabricare a elementelor de combustibil și tehnologia D₂O) și de alte tehnologii specifice ciclului de combustibil în orice stat membru.

Acestea consideră că le revine sau le va reveni statelor membre care doresc să importe această tehnologie rolul de a încheia acorduri cu Canada, inclusiv angajamentele solicitate de Guvernul Canadei în legătură cu aceste transferuri.

Cu toate acestea, statele respective trebuie să aibă dreptul de a transfera această tehnologie într-un alt stat membru, cu condiția ca cel de-al doilea stat membru destinat să-și ia aceleași angajamente față de Guvernul Canadei ca și cele luate de primul stat membru.

În consecință, Comunitatea și statele membre confirmă faptul că nu există obstacole în ceea ce privește încheierea acestor acorduri între Canada și orice stat membru al Comunității care dorește aceste acorduri, cu condiția ca aceste acorduri să fie în totalitate compatibile cu Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.”

ANEXA II

NOTĂ TEHNICĂ**1. Principiul „pro rata”**

Atunci când un material nuclear de origine canadiană este produs, procesat sau utilizat simultan cu un material de altă origine, materialele produse sau pierderile din timpul operațiunii vor fi atribuite materialelor care fac obiectul Acordului Canada/Euratom proporțional cu procentajul materialelor care fac obiectul aceluși acord și care au fost, inițial, incluse în amestec. Cuvintele „produs, procesat sau utilizat” se referă la conversia, fabricarea, îmbogățirea, reprocessarea și iradierea.

2. Interpretarea cu privire la dubla etichetare

În multe cazuri, materialul original dintr-una din părțile contractante ale Acordului de cooperare din 1959, încheiat între Guvernul Canadei și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom) cu privire la cooperarea în utilizarea energiei atomice în scopuri pașnice, astfel cum a fost modificat, este trimis unei țări terțe pentru reprocessare, inclusiv conversie, îmbogățire și fabricare, înainte de livrarea către partea contractantă destinatară. Orice material astfel procesat este obținut de către partea contractantă destinatară în conformitate cu Acordul din 1959 și face, astfel, obiectul dispozițiilor acordului respectiv, astfel cum a fost modificat.

Îngrijorările cauzate de acumularea dispozițiilor privind controlul materialului nuclear și de problemele administrative care rezultă sunt considerate legitime. Aceste dificultăți sunt examinate, în prezent, la nivel internațional, iar furnizorii și destinatarii ar trebui să continue căutarea unor soluții reciproc avantajoase, atât bilateral, cât și multilateral.

ANEXA III

NOTĂ PRIVIND PROTECȚIA FIZICĂ

Din partea Ministerului de Externe al statelor membre Euratom către Ambasadorii Canadieni.

Excelența Voastră,

Am onoarea să fac trimitere la Acordul de cooperare între Guvernul Canadei și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom) privind utilizarea în scopuri pașnice a energiei atomice din 6 octombrie 1959, astfel cum a fost modificat ultima dată, (denumit în continuare „acordul”).

Pe lângă obligațiile contractate față de Canada în temeiul acordului, am onoarea să vă informez că Guvernul din care fac parte confirmă faptul că elementele prezentate în acord, aflate pe teritoriul, sub jurisdicția sau sub controlul guvernului, fac obiectul măsurilor de protecție fizică enunțate de acord.

Vă rog să acceptați, Domnule Însărcinat cu afaceri, asigurarea înaltei mele considerații.

COMISIA COMUNITĂȚILOR
EUROPENE

Bruxelles, 16 ianuarie 1978

Domnule Însărcinat cu afaceri,

Cu referire la acordul convenit de noi în data 16 ianuarie 1978, am onoarea de a declara că, la examinarea de către Consiliu a acordului, Consiliul a dat următoarea interpretare cu privire la domeniul de aplicare a acordului pentru perioada ulterioară perioadei interimare:

„Aprobând textul schimbului de scrisori dintre Canada și Euratom, Consiliul recunoaște că următoarele condiții în care:

- materialul care face obiectul Acordului Canada/Euratom se îmbogățește cu peste 20 % sau se reprocesează;
- uraniul este îmbogățit cu peste 20 % și plutoniul se depozitează,

au făcut obiectul unui acord pentru o perioadă interimară.

Pentru materialele furnizate după perioada interimară, se va încheia un acord cu privire la regimul la care vor fi supuse aceste operațiuni sensibile. Prin urmare, Consiliul constată că, pentru aceste materiale, părțile nu și-au luat nici un angajament nici în ceea ce privește furnizarea materialelor, nici cu privire la faptul că regimul care trebuie negociat și care ar reglementa operațiunile sensibile ar include vreo condiție și nici *a fortiori* în ceea ce privește natura acestor condiții.”

V-aș fi recunoscător dacă mi-ați confirma faptul că această interpretare este împărtășită de autoritățile canadiene.

Vă rog să acceptați, Domnule Însărcinat cu afaceri, asigurarea înaltei mele considerații.

DI P. D. Lee
Însărcinat cu afaceri a.i.
Misiunea Canadei pe lângă Comunitățile Europene
Rue de Loosum, 6 (etaj cinci)
1000 Bruxelles

MISIUNEA CANADEI PE
LÂNGĂ COMUNITĂȚILE EUROPENE

Bruxelles, 16 ianuarie 1978

Domnule Comisar,

Am onoarea de a confirma primirea scrisorii dvs. din data de 16 ianuarie 1978, având următorul conținut:

„Domnule Însărcinat cu afaceri,

Cu referire la acordul convenit de noi în data 16 ianuarie 1978, am onoarea de a declara că, la examinarea de către Consiliu a acordului, Consiliul a dat următoarea interpretare cu privire la domeniul de aplicare a acordului pentru perioada ulterioară perioadei interimare:

«Aprobând textul schimbului de scrisori dintre Canada și Euratom, Consiliul recunoaște că următoarele condiții în care:

- materialul care face obiectul Acordului Canada/Euratom se îmbogățește cu peste 20 % sau se reprocesează;
- uraniul este îmbogățit cu peste 20 % și plutoniul se depozitează,

au făcut obiectul unui acord pentru o perioadă interimară.

Pentru materialele furnizate după perioada interimară, se va încheia un acord cu privire la regimul la care vor fi supuse aceste operațiuni sensibile. Prin urmare, Consiliul constată că, pentru aceste materiale, părțile nu și-au luat nici un angajament nici în ceea ce privește furnizarea materialelor, nici cu privire la faptul că regimul care trebuie negociat și care ar reglementa operațiunile sensibile ar include vreo condiție și nici *a fortiori* în ceea ce privește natura acestor condiții.»

V-aș fi recunoscător dacă mi-ați confirma faptul că această interpretare este împărtășită de autoritățile canadiene.

Vă rog să acceptați, Domnule Însărcinat cu afaceri, asigurarea înaltei mele considerații.”

Am onoarea să confirm că această interpretare este împărtășită de către autoritățile canadiene.

Vă rog să acceptați, Domnule Comisar, asigurarea înaltei mele considerații.

P. D. LEE
Însărcinatul cu afaceri a.i.